

SAKSFRAMLEGG

Saksnr	Utvalg	Møtedato
16/12	Komite for plan, drift og landbruk	19.10.2016

UTSKIFTING AV VINDMØLLE PÅ 1621/76/15

Rådmannens innstilling

I henhold til plan- og bygningsloven § 20-1 avslås søknad om oppføring av vindmølle Vestas V-42 på eiendommen gnr. 76 bnr. 15 som erstatning for den eksisterende vindmøllen på eiendommen.

Begrunnelse: Støynivå for nærliggende bolig blir høyere enn det som er anbefalt i T-1442 for vindturbiner. Det legges også vekt på at det er innkommet merknader fra naboer.

Sakens bakgrunn og innhold

Rædergård Entreprenør AS søker 09.05.2016 for Odd Kristiansen om tillatelse for utskifting av eksisterende vindmølle på gnr. 76 bnr. 15 som ble godkjent oppført i 1998. Eksisterende vindmølle har en navhøyde på 23,4 meter og rordiameter på 19 meter. Ny vindmølle, Vestas V-42, har en navhøyde på 40,5 meter og en rordiameter på 42 meter.

Den eksisterende vindmøllen har ikke vært i drift grunnet tekniske problemer og ikke vært utbedret da det har vært omsøkt oppføring av flere vindmøller i området der eksisterende vindmølle var tiltenkt utskiftet. Kommunestyret tilrådte at Norges vassdrags- og energidirektorat ikke gav konsesjon til oppføring av flere vindmøller i området (gnr. 76 bnr. 16 og gnr. 76 bnr. 15).

Kommuneplans arealdel for 2014-2026 tilsier at det ikke skal oppføres noen nye vindmøller/vindmølleparker. Kommunedelplan/temakart for småskala vindkraftverk ble ikke videreført.

Ørland hovedflystasjon ved Forsvarsbygg ble bedt uttalelse vedrørende erstatning av ny vindmølle.

Brev fra Forsvarsbygg av 08.05.2015:

Tiltaket er forevist Luftforsvaret og vurdert i forhold til planlagt vindmølle som lufthinder og som mulig forstyrrelse på navigasjonshjelpemidler og faste og mobile radarer.

Tiltaket vil ikke nevneverdig påvirke noen av de nevnte forhold. Forsvarsbygg vil derfor ikke motsette seg tiltaket.

Det gjøres oppmerksom på at vindturbinene, som utgjør et tydelig luftfartshinder, kan bli pålagt å bli merket bedre enn minstekravet til vindturbiner (iht Bestemmelser for Sivil Luftfart E 2-1) p.g.a. nærheten til Ørland flystasjon.

Utbygger må også melde nedrivning av gammel og oppsett av ny vindturbin til Nasjonalt Register for Luftfartshinder (NRL) med nøyaktige posisjoner og høyde.

I følgebrevet i søknaden skrives det også at ved eventuelt avslag på søknaden vil den eksisterende vindmøllen bli reparert og satt i drift igjen, alternativt kan det søkes om å sette opp en Vestas V-39 som har samme navhøyde som V-42. Denne har kortere vingespenn på 39 meter der den omsøkte har 42 meter. Den vil da gi mindre skyggekast.

I forbindelse med søknaden ble det sendt nabovarsel. Det kom inn to merknader innenfor fristen på to uker og en etter fristen.

Merknad fra Advokat Lars Erik Solli på vegne av Anna Kristine og Arnfinn Berg (76/74) og Per Johan Berg (78/3):

Det vises til nabovarsel med Utskriftsdato 14.04.16, signaturodato 12.04.16 og mottatt 21.04.16. Merknad er sendt rettidig. Det bemerkes at Per Johan Berg som er eier av gnr 78 bnr 3 og er naboeiendom til gnr 76 bnr 15 ikke har mottatt eget nabovarsel.

I følge nabovarslet gjelder varslet utskifting av dagens eksisterende vindmølle på gnr 76 bnr 15. Dagens vindmølle har en navhøyde på 23,4 m og en rotordiameter på 19 m. Utskifting innebærer at nåværende vindmølle byttes med en mølle som er dobbelt så stor og med en navhøyde på 40,5 m og rotordiameter på 42 m. Endringene innebærer ikke en fomyelse av allerede eksisterende mølle, men må anses som et nytt prosjekt basert på den store forskjellen på vindmøllene.

På vegne av Anna Kristine Berg, Arnfinn Berg og Per Johan Berg ønsker en å inngi følgende merknader til nabovarsel.

Vedlagt følger tegning som viser plassering av dagens vindmølle og eiendommene til Anna Kristine Berg, Arnfinn Berg og Per Johan Berg. Vindmøllen er plassert 306 meter fra eiendommen til Anne og Arnfinn Berg og kun 5 meter fra eiendommen til Per Johan Berg.

Det anføres at vindmøllen vil skape interessekonflikt både med naturlandskap og bebyggd område.

Vindmøllens størrelse og plassering vil medføre forringelse av bokvalitet, støyplager, men også skyggekastning midt på dagen. Eiendommen til Anne og Arnfinn Berg er en helårsbolig og skyggekastningen vil være mer enn 30 minutter pr. dag.

Vindmøllen som er plassert på gnr 76 bnr 15 i dag har vært ute av drift i ca. 3 år, men da denne var i bruk opplevde Berg ulemper i form av skyggekastning og støyforstyrrelser.

Det vil også medføre stor ulempe for eiendommene med hensyn til verdi, trivsel og påregnelige helseplager.

Per Johan Berg benytter naboeiendom til landbruk og høster årlig gress fra eiendommen. Størrelsen som er foreslått vil gi store ulemper for bruksmuligheten av eiendommen. Forstyrrelsene er begrunnet i nærhet til naboeiendom og usikkerhet om hvordan plasseringen vil påvirke mulighetene for å høste gress.

Konsekvensene vil ikke bare berører Berg, men også øvrige naboer.

Det vises videre til kommuneplanens arealdel hvor det fremgår at området er avsatt som LNF område, sone I. Plasseringen av vindmøllen er i strid med kommuneplanen.

Vindmøllens plassering er også i strid med kriterier for småskala vindkraftanlegg.

Det er ikke fremlagt beregninger for verken støynivå, skyggevirksomheter denne vil kunne medføre, men baser på informasjon om størrelse er det snakk om vesentlige endringer sammenlignet med dagens vindmølle.

Viser også til tidligere søknad om oppføring av flere vindmøller på samme eiendom. I 2012 ble det søkt om oppføring av seks vindmøller, etter avslag ble søknaden endret til tre vindmøller også denne søknaden fikk avslag. Hensyn som gjorde seg gjeldende i tidligere søknadsprosess gjør seg også gjeldende i denne søknaden.

Det bemerkes avslutningsvis at søker bør ta hensyn til naboenes interesser og bokvalitet, men også det faktum at kommunen tidligere har gitt avslag på utbygging av flere vindmøller i området.

Kommentar fra ansvarlig søker:

Det bemerkes at vindmøllens plassering og størrelse vil medføre forringelse av bokvalitet, støyplager og skyggevekasting. Det påstås at det vil være skyggevekasting på mer enn 30 minutter pr. dag, uten at dette dokumenteres. Rædergård Entreprenør (REAS) påpeker at dette ikke er tilfelle. Det er utført skyggevekastberegning for vindmøllen, som viser at det er teoretisk sannsynlighet for at det vil bli 5,4 minutter skygge hver dag, i 58 døgn. Dvs totalt 313 minutter. Det er i tillegg skyet i mer enn 50% i tilfellene, dvs ingen skygge. Det er også utført støyberegning på denne bygning, støy er beregnet til 46,1 dB. REAS vil informere om at 76/74 ligger inntil fylkesvei 244, med 50 sone. Eneboligen ligger ca 20m fra veiens senterlinje. Med moderat trafikk som er på stedet vil det gi støy på ca 49db. Det er ikke utført støyberegning, men hentet ut fra tabell <http://www.stoyforeningen.no/Fakta/Maaling-av-stoey> og kalkulator <https://rigolett.home.xs4all.nl/ENGELS/vlgcalc.htm#geo>. Ergo er støy fra vei høyere enn støy fra mølle.

Det anføres at vindmøllen vil skape interessekonflikt både med naturlandskap og bebyggd område, uten at de begrunner dette. REAS kan ikke se at det vil bli noe annerledes enn dagens situasjon, da det allerede står en mølle der.

Det påstås at størrelsen på møllen som det søkes om, vil gi store ulemper for bruksmulighetene av eiendommen til Per Johan Berg. Dette begrunnes med at plassering vil påvirke mulighetene for å høste gress. REAS kan ikke se at dette er tilfelle, da det ikke finnes landbruksutstyr med slik høyde, at det vil bli noen konflikt.

Det påstås at plassering av vindmøllen er i strid med kriterier for småskala vindkraftverk. Dette er ikke tilfelle, iht « Veileder for kommunal behandling av mindre vindkraftanlegg». De påpeker også at plasseringen er i strid med kommuneplanen, da området er et LNF-område. Dette er heller ikke tilfelle, da strøm fra møllen benyttes direkte i driften av gården, og at overskytende energi sendes ut på nettet.

Det henvises til at det tidligere har vært søkt om oppføring av 6 møller, som ble omgjort til 3 møller og at denne søknaden ble avslått. REAS mener at man må se bort fra dette, da dette er

en ny søknad som gjelder utskifting av allerede eksisterende mølle, og at et eventuell avslag på søknaden ikke fjerner den allerede eksisterende mølle.

De bemerker at Per Johan Berg ikke har fått nabovarsel, REAS kommenterer dette med at vi har mottatt nabovarselliste av Ørland Kommune, og eiendommen til Per Johan Berg ikke sto på denne listen.

Merknad fra Vegard Rabban og Iselin Mannvik (02.05.16)

I følge situasjonskartet er den nye vindmøllen tenkt oppsatt for nær vårt bolighus. I den forbindelse etterlyses det utredning om skyggekast og støy spesifikt for vår bolig. Det virker å være noe amatørmessig å unnlate å legge ved slike dokumenter i nabovarselet.

Vi vil poengtere at ordlyden «utskifting av dagens eksisterende vindmølle» er misvisende. Den gamle vindmøllen oppført på gnr/bnr 76/15 har ikke vært i drift på over 4 år. Den nye vindmøllen kommer til å avgi betraktelig mer støy, den vil også avgi skyggekast og reflekser. I tillegg er den nye vindmøllen et mye større byggverk, i høyde 186% så høy som den såkalte eksisterende vindmølle. Det vil si nær dobbelt så stor fra bakken til vingspiss.

Slik vi ser det er det oppsett av en ny vindmølle og ingen utskifting.

Til opplysning er det vedtatt i kommunestyret den 13.11.14 en Strategisk utvikling av Ørland kommune. I følge denne skal vindmøller ikke settes opp nærmere enn 25 km fra Ørland Hovedflystasjon.

Før det gjøres noe nærmere i denne saken foreslår vi at det måles opp avstanden fra vårt bolighus til tenkt plassering av ny vindmølle. Da vil dere se at det ikke er rom for å sette opp ny vindmølle på tenkt plassering.

Plasseringen er heller ikke i tråd med føringer fra Luftoperativt inspektorat ved ØHF, jfr Kommuneplanens arealdel 2014-2016.

Kommentar fra ansvarlig søker:

Rabban påstår at møllen skal plasseres for nært bolig på hans eiendom, og påpeker at der er amatørmessig å ikke legge ved støy og skyggekastberegninger i nabovarselet. I samråd med Ørland Kommune, ble det besluttet at det ikke var nødvendig legge ved disse beregningene, men skulle ettersendes hvis naboer ba om dette. Rabban har ikke etterspurt dette før han sendte merknad til nabovarslet.

Det påpekes at ordlyden i søknaden er missvisende, «utskifting av dagens eksisterende vindmølle», da den eksisterende mølle ikke har vært i drift i 4 år (deres påstand). Det påstås at en ny vindmølle gi betraktelig mer støy og avgi skyggekast og reflekser, uten at det er fremlagt noen dokumentasjon fra Rabbans side. REAS informerer om at det er beregnet at det vil være 6,2 minutter skygge pr døgn, i en periode på 66 døgn, som gir totalt 409 minutter iløpet av et helt år. Det er også skyet i mer enn 50% av tilfellene, dvs ingen skygge. Boligen til Rabban ligger ca 39 m fra senterlinje på FV244, og trafikkstøy her vil mest sannsynlig være høyere enn støy fra mølle. Ref.:

<http://www.stoyforeningen.no/Fakta/Maaling-av-stoey> og
<https://rigolett.home.xs4all.nl/ENGELS/vlgcalc.htm#geo>.

Rabban bemerker det at kommunestyret den 13.11.2014, vedtok at det ikke skal settes opp vindmøller nærmere enn 25km fra Ørland Hovedflystasjon. Kristiansen ble av Ørland Kommune, bedt om å få en uttalelse fra forsvaret. Steinar Nilsen, Forsvarsbygg, skrev i et brev til Ørland Kommune den 08.05.2015 at det ikke ville motsette seg tiltaket, da det ikke nevneverdig vil

påvirke navigasjonshjelpemidler, faste og mobile radarer og som lufthinder. Se eget vedlegg i søknaden.

Rabban foreslår at avstanden fra boligen til møllen, og påstår at det ikke er rom for å sette opp ny vindmølle. REAS viser til støy og skyggekastberegninger, og at det ikke er hold i påstanden til Rabban.

Det bemerkes at plasseringen er i strid med kommuneplanens arealdel. Dette er ikke tilfelle, da området er et LNF-område, og energi fra møllen tas direkte ut til drift av gården, og at overskytende energi sendes ut på nett.

Det kom inn en merknad fra Arve Eide av 02.05.2016. Denne er identisk som den fra Rabban og ansvarlig søker viser til kommentaren til merknaden fra Rabban som svar på merknaden.

Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2012 vedrørende vindturbiner gir anbefalt støygrense for uteoppholdsareal og utenfor vinduer til rom med støyfølsom bruksformål til Lden 45 dB. Vedlagt støyberegning for Vestas V-42 gir et lydnivå på 46,1 db(A) for bolig på gnr. 76 bnr. 74.

Folkehelsevurdering

Plassering av vindmøller er konfliktfylt nær eksisterende boligbebyggelse. Vindmøller i nærområdet gir skyggekast og støy. Opplevelsen av disse ulempene er forskjellig fra person til person der den ene finner ikke noen problemer med vindmøllene, mens andre synes det er kan være veldig plagsomt.

Administrasjonens vurdering

Tiltakshaver fikk tillatelse til oppføring av eksisterende vindmølle gjennom at vedtaket om utsettelse ble påklaget og hvor nytt forslag til plassering av vindmølle ble foreslått. Saken ble utsatt grunnet at plassering av vindmøller, fordi det skulle være et eget tema i kommende kommuneplanen arbeid da det var et ønske om å ha en helhetlig vurdering av dette gjennom revidering av kommuneplanen. Anbefalt avstand fra bolig i daværende tillatelse var 300 meter. Vilkår i tillatelsen var at dersom revidert kommuneplan fastslår et annet område for vindmøller måtte møllen tas ned og flyttes dit.

I kommunedelplan/temakart for småskala vindkraftverk for Bjugn og Ørland kommuner (24.11.2005) var det satt noen kriterier for plassering av vindkraftverk. I forhold til fagområdet bosetting og fritidsbebyggelse var satt kriterium avstand til bolig- eller fritidsbolig med at vindkraftverk ikke skulle plasseres nærmere enn 400 meter. Omsøkte vindmølle var inne i område for boligområde/dyrka mark.

I revidering av kommuneplanens arealdel for 2014-2026 utgikk kommunedelplan/temakart for småskala vindkraftverk og ble således ikke videreført. Nåværende kommuneplan gir ikke adgang til oppføring av vindkraftverk. Dette har bakgrunn i nye føringer fra Luftoperativt inspektorat (LOI) sier at eventuelle turbiner må plasseres mer enn 25 km fra ØHF og det medførte at det var uaktuelt å legge til rette for nye vindmøller gjennom kommuneplanens arealdel.

Nå søkes det om oppføring av en større vindmølle på samme sted. Tiltaket blir da vurdert som et nybygg og spørsmålet blir om en skal legge kommuneplanens arealdel til grunn og ikke tillate etableringen. På bakgrunn av dette at det var uaktuelt å legge til rette for nye vindmøller i ny arealplan eller om en skal vurdere det som en videreføring av eksisterende forhold blir da spørsmålet hvilke kriterier skal da legges til grunn?

I plan for småskala vindkraft skulle ikke vindkraft plasseres nærmere enn 400 meter fra bolig- eller fritidsbolig og ved plassering av vindkraft nærmere burde det legges ved dokumentasjon om støy for den aktuelle mølletypen. Det er det gjort for omsøkte tiltak og den viser at den ene boligen vil få et støynivå på 46,1 dB(A) som er 1 db over det som anbefalt støygrense i T-1442 for vindturbiner. Vindmøllen ble tillatt oppsatt med vilkår/tanke på at den skulle forholde seg til nå ikke videreført delplan for vindkraft og ved utvidelse bruken på samme lokasjon bør/må man forholde seg til gjeldene lover og regler og ikke den som var når den ble satt opp første gangen.

Bare det at nye vindmølle overstiger anbefalt støygrense tilsier at en burde gi avslag for oppføring av omsøkte vindmølle Vestas V-42.

Den andre vindmøllen Vestas V-39 som er foreslått som et alternativ har for samme bolig et støynivå på 42,9 dB (A) i følge støyberegningen og er innenfor den anbefalte støygrensen. Hvis det skal tillatelse å sette opp noen ny vindmølle på plassen er det den eller tilsvarende vindmøller som har støynivå under 45 dB som bør velges.

Det er kommet inn merknader fra naboene og de har sterke motforestillinger mot den nye vindmøllen. Den ene naboen anmerker at den eksisterende vindmøllen gav ulemper i forhold til støy og skyggekast da den var i drift. De andre frykter at det blir mer støy og skyggekast enn det er fra den eksisterende vindmøllen. Omsøkt vindmølle er høyere og vil dermed gi mer skyggekast enn den gamle. I forhold til støy er det vanskelig å si om den nye vil gi mer støy enn den gamle da en kan ikke se at det foreligger noen støyberegning for den. Det som er derimot en kjensgjerning er at støynivået øker med størrelsen og den lavfrekvente støyen øker ved større vindmøller. Støy fra vindkraftverk oppleves mer enn dobbelt så plagsom som andre støykilder på grunn av dens karakter og sykliske variasjoner. Støyen oppleves av mange som svært plagsom selv om den er ganske lav hos mottaker. Dette kan skyldes at den pulserende karakteren til vindkraftstøy får den til å tre frem fra den jevne bakgrunnsstøyen.

Det som er også litt uheldig er at ettersom eksisterende vindmølle ikke har vært i drift på stund (3 til 4 år?) gjør at ved oppføring av ny vindmølle blir det stor forskjell fra at det har vært en vindmølle som ikke er drift til en større vindmølle i drift. Opplevelsen av støyen fra vindmøllen blir da veldig merkbart og vanskelig å sammenligne med den som var for den gamle.

Nye vindparker plasseres slik at boligene er minst 1 km fra nærmeste vindmølle. Dette har med at støynivået på den avstanden er på cirka 40 dB(A) og mer en kilometer fra parken avtar lyden ytterligere og er under normale omstendigheter ikke mulig å høre. For konsesjonssøkte vindparker er det ingen eller svært få boliger eller fritidshus som ligger innenfor en radius på en kilometer fra parken, og hvor lyden kan bli høyere enn 40 dB (A). Omsøkte tiltak er ikke en vindpark og består av en vindmølle med en helt annen høyde og effekt enn det som blir oppført i en konsesjonsbehandlet vindpark, men desibel nivået gir en pekepinn for hvor langt man bør være fra vindmøllen for at den ikke skal oppleves som

plagsomt/høres. Det er lagt ved et støykart for Vestas V-39 som viser at ved 40 dB (A) er ganske mange boliger som kommer innenfor det lydnivået. Optimalt burde vindmøllen ha et støynivå som gjør at alle boligene kunne komme under 40 dB (A).

I forhold til skyggekast viser vedlagte beregninger for de som det er gjort beregninger for at de vil bli berørt i korte perioder i løpet av dagen (3,6 min til 6,2 min pr. døgn), men det er for en ganske lang periode (50 dager til 86 dager). Den andre er viser at for de som er lengst bort er det ganske få dager (15 dager og 34 dager). Beregningene er for to forskjellig høyder på møllen, høyeste høyde 57 meter og 61 meter. For den ene boligen som er benevnt som B i rapporten der møllen er 61 meter og hus C i den andre rapporten er antall dager oppgitt til henholdsvis 48 dager og 58 dager. Dette kan ha med forskjellige forutsetninger for hva som skal telles som dager.

Etter en totalvurdering av saken og de innkommende merknadene bør søknad om oppføring av vindmølle av typen Vestas V-42 avslås da støynivå for bolig kommer over anbefalt støynivå på 45 dB (A).

Saksbehandler vil bemerke at det er stor utvikling på vindmøller og støy fra de er et vesentlig område som det fokusere mye på. Nye vindmøller gir mindre støy og bedre effekt enn de gamle. Når det blir tatt i bruk brukte vindmøller med høyere effekt kan støynivået bli mindre, men det kan like godt hende at støynivået øker på grunn av økt effekt og høyde på vindmølle. Eventuell ny vindmølle bør tilstrebes å ha et lydnivå på nær eller helst under 40 dB (A) for de nærliggende boligene. Da vil en stor del av de direkte ulempene (støy) ved vindmøllen falle bort.

Vedlegg:

- 1 Søknad om tillatelse i 1-trinn - 1621/76/15
- 2 Kart som viser boliger innenfor 400 meter fra vindmølle

Saksprotokoll i Komite for plan, drift og landbruk - 19.10.2016

Behandling:

Tilleggs punkt til rådmannens innstilling fremmet av Planutvalget:

Reparasjon og videre drift av dagen mølle tillates.

Forslag til innstilling fremmet av Nina M. Brækstad (SP):

Søknad om oppføring av vindmølle Vestas V-42 på eiendommen gnr. 76 bnr. 15 som erstatning for den eksisterende vindmøllen på eiendommen, innvilges.

Votering

Rådmannens innstilling med tilleggs punkt fremmet av Planutvalget, ble vedtatt med 6 mot 2 stemmer.

Forslag fremmet av Nina M. Brækstad, falt med 2 mot 6 stemmer.

Vedtak:

I henhold til plan- og bygningsloven § 20-1 avslås søknad om oppføring av vindmølle Vestas V-42 på eiendommen gnr. 76 bnr. 15 som erstatning for den eksisterende vindmøllen på eiendommen.

Begrunnelse: Støynivå for nærliggende bolig blir høyere enn det som er anbefalt i T-1442 for vindturbiner. Det legges også vekt på at det er innkommet merknader fra naboer.

Reparasjon og videre drift av dagen mølle tillates.